

Høringsnotat

Forslag til forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest

Høringsfrist: 29. november 2022

1. Innledning

Landbruks- og matdepartementet sender med dette på høring forslag til forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest.

Primærhensynene i norsk pengespillpolitikk er å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill og å sikre at pengespill gjennomføres på en trygg og ansvarlig måte. Overføring av overskuddet til gode formål er sekundært.

Lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) fastsetter i § 14 fjerde ledd: *Overskuddet fra pengespill på hest skal gå til organisasjoner som fremmer hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl. Tilbyderen skal drive effektivt, slik at mest mulig av inntektene fra tilbyderens pengespill går til disse formålene. Departementet gir forskrift om fordelingen av overskuddet fra pengespill på hest.*

Pengespilloven trer i kraft 1. januar 2023, og det er intensjonen at forskriften her skal tre i kraft fra samme dato. Det legges i tråd med lovens forarbeider opp til at det er Landbruks- og matdepartementet som skal gi forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest.

2. Nærmere om forskriftsforslaget

I gjeldende forskrift om totalisatorspill er det fastsatt regler om fordeling av brutto omsetning fra pengespill på hest. Etter den nye pengespilloven § 14 er det fordelingen av overskuddet fra pengespillvirksomheten på hest som skal reguleres gjennom forskrift. Spesialmerkningen til lovbestemmelsen sier: «Med overskudd menes her resultatet før overføring til formålene».

Resultat før overføring til formålet, dvs. det som skal reguleres av forskriften, vil etter dette være driftsresultatet fra pengespillvirksomheten, dvs. netto inntekter fra spillet fratrukket driftskostnader knyttet til pengespillvirksomheten.

Overskuddet fra pengespill på hest skal fordeles i henhold til forskrift. Det legges opp til at Landbruksdirektoratet skal forvalte tilskuddsordningen.

Intensjonen med forslaget er å legge til rette for en viderføring av den relative fordelingen mellom travsporten, galoppporten og Norsk Hestesenter slik dette har vært praktisert etter gjeldende regelverk. Det foreslås derfor å forskriftsfeste at en definert prosentandel av overskuddet skal gis som tilskudd uten søknad til henholdsvis Det Norske Travselsskap, Norsk Jockeyklub og Norsk Hestesenter.

Tilskuddet til trav- og galoppporten skal bidra til dekning av arrangementskostnader ved den enkelte løpsbane herunder også kostnader til stevneveterinær ansatt av Mattilsynet, antidopingarbeid mv., premier til hester som deltar i totalisatorløp og deres oppdrettere, samt administrasjon. Videre skal tilskuddet kunne nyttes til investeringer i baneanlegg og infrastruktur. Det foreslås fastsatt at tilskuddsmottaker må forvalte midlene på en måte som ikke innebærer risiko for tap og/eller at midlene stilles til disposisjon for andre formål enn de er tiltenkt. Lignende krav er også gitt i gjeldende konsesjon til Norsk Rikstoto der det fremgår: «I den grad midler fra totalisatorspillet brukes til investeringer i anlegg og infrastruktur, skal Norsk Rikstoto sikre at investeringene også i fremtiden kommer formålet til gode.»

Det foreslås satt som vilkår for tilskuddet til Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub, at lyd- og bilderettigheter til løpsarrangementene ikke gis til andre enn enerettsaktøren for pengespill på hest. Begrunnelsen for dette er todelt. For det første vurderer Norsk Rikstoto det som avgjørende for attraktiviteten av pengespill på hest og dermed også for kanalisering av eksisterende spillelyst til det regulerte markedet, at de kan formidle løpene på digitale flater. For det andre viser departementet til at hestesportsorganisasjonene etter forslaget vil motta hoveddelen av overskuddet fra pengespill på hest innenfor den norske enerettsmodellen. Det fremstår da som åpenbart at ikke de samme organisasjonene bør ha anledning til å selge/overdra lyd- og bilderettigheter til hesteveddeløpene til spillsselskaper som tilbyr pengespill på hest i det norske markedet, uten tillatelse.

Tilskuddet til Norsk Hestesenter skal bidra til hestesenterets arbeid med å fremme kvaliteten på hestehold og hesteavl i Norge, herunder blant annet drift av nasjonalt hesteregister, bevaringsarbeid for de nasjonale hesterasene og dølahesten i særdeleshett, samt fagskoleutdanningen som drives ved senteret. Det foreslås forskriftsfestet at Landbruks- og matdepartementet kan gi nærmere føringer for bruk av midlene.

For å sikre at pengespilltilbyderen, presumptivt Stiftelsen Norsk Rikstoto, kan opprettholde tilstrekkelig egenkapital og utvikle et attraktivt og ansvarlig spilltilbud, legges det opp til at tilbyderens styre, om nødvendig, kan beslutte at en andel av siste års overskuddet fra pengespillvirksomheten skal holdes tilbake fra fordeling etter bestemmelsene i forskriften.

Etter gjeldende regelverk har det vært gjort månedlige, etterskuddsvise tildelinger fra inntektene fra pengespill på hest. Det vil derfor kunne oppstå likviditetsmessige utfordringer for mottakerne dersom tilskudd kun skal tildeles basert på overskuddet fra foregående år. Det foreslås derfor at det kvartalsvis kan tildeles forskudd på tilskuddet til Det Norske Travelskap, Norsk Jockeyklub og Norsk Hestesenter basert på regnskapsresultat fra pengespillvirksomheten i foregående kvartal. For å sikre at fordelingen av det endelige årsoverskuddet som skal baseres på revisorgodkjent regnskap, kan skje i henhold til forskriften, foreslås at slikt forskudd totalt kan utgjøre maksimalt 90 % av kvartalsoverskuddet.

Nytt sammenlignet med i dag er at det foreslås at inntil tre prosent av årsoverskuddet fra pengespill på hest kan gis som tilskudd til andre organisasjoner som fremmer norsk hesteavl, hestehold og hestesport, enn de som er nevnt ovenfor. Det er i utgangspunktet lagt til grunn at dette tilskuddet skal gis etter søknad til ikke-fortjenestebaserte organisasjoner og uansett i tråd med statsstøtteregelverket. Første aktuelle søknadsrunde vil være etter at årsresultatet for pengespill på hest i 2023 foreligger. Det legges opp til at departementet kan gi nærmere bestemmelser for tilskuddene. Departementet ser det blant annet som aktuelt å sette som vilkår at organisasjonen er registrert i Frivillighetsregisteret, og at mottaker skal ha sin hovedvirksomhet i Norge. Vi ber om høringsinstansenes syn på dette.

Når det er foreslått at inntil 3 prosent av overskuddet kan tildeles etter søknad, er det for å ta høyde for at en mindre andel av overskuddet kan benyttes til dekning av kostnader til administrasjon av tilskuddsordningene.

Departementet vil gjennomføre en støtterettslig vurdering av overføringene etter forskriften.

3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Tidligere har fordeling av inntekter fra totalisatorspillet blitt gjort av Norsk Rikstotos styre. Fordeling av overskuddsmidler fra pengespill på hest vil etter forslaget bli gjort av Landbruksdirektoratet. Direktoratets utmåling av tilskudd etter § 3 vil kreve små ressurser, mens utlysning og saksbehandling av søknader om tilskudd etter § 4 vil innebære noe større ressursbruk. Tentativt vil de administrative kostnadene i Landbruksdirektoratet beløpe seg til i størrelsesorden 0,5 - 1 million kroner pr. år som vil bli dekket av overskuddet fra pengespill på hest. Landbruks- og matdepartementet vil bli klageinstans for evt. klager på enkeltvedtak etter forskriftens § 5. Departementet vil også, som i dag, kunne legge føringer for Norsk Hestesenters bruk av tilskuddsmidlene.

Forslaget vil sikre forutsigbar fordeling av overskuddet fra pengespill på hest. Forslaget innebærer at det vil kunne bli flere organisasjoner som nyter godt av overskuddet fra pengespill på hest, enn i dag.

Forslag til forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest

§ 1. Formål

Forskriften skal fordele overskuddet fra pengespill på hest til organisasjoner som fremmer hestesport, hestehold og norsk hesteavl.

§ 2. Definisjoner

Med overskuddet fra pengespill på hest menes i denne forskriften driftsresultatet fra pengespill på hest hos den enerettsaktøren som har tillatelse etter pengespilloven § 14.

§ 3. Overskuddsfordeling

Overskuddsfordelingen fra pengespill på hest skal baseres på revisorgodkjent regnskap. Før fordeling av overskuddet skal det om nødvendig først settes av midler til annen egenkapital hos enerettsaktøren.

Resten av overskuddet fra pengespill på hest fordeles som tilskudd, dels uten søknad og dels etter søknad, i tråd med bestemmelsene i §§ 4 og 5.

Enerettsaktørens styre avgjør eventuell avsetning etter første ledd.

§ 4. Tilskudd uten søknad

Følgende tilskuddsmottakere tildeles slik andel av overskuddet omtalt i § 3 annet ledd uten søknad:

- Det Norske Travselsskap: 82 prosent. Tilskuddet skal fremme norsk travsport gjennom å bidra til dekning av arrangementskostnader ved den enkelte travbane, premier til hesteeiere og oppdrettere, administrasjon og investeringer i baneanlegg og infrastruktur.
- Norsk Jockeyklub: 9,2 prosent. Tilskuddet skal fremme norsk galoppsport gjennom å bidra til dekning av arrangementskostnader, premier til hesteeiere og oppdrettere, administrasjon og investeringer i baneanlegg og infrastruktur.
- Norsk Hestesenter: 5,8 prosent. Tilskuddet skal bidra til Norsk Hestesenters arbeid med å fremme kvaliteten på hestehold og hesteavl i Norge. Landbruks- og matdepartementet kan gi nærmere føringer for bruk av midlene.

Det kan tildeles forskudd på tilskudd etter denne paragrafen begrenset oppad til maksimalt 90 prosent av overskuddet fra pengespill på hest siste kvartal.

Det er et vilkår for tilskuddet til Det Norske Travselsskap og Norsk Jockeyklub at lyd- og bilderettigheter til løpsarrangementene ikke gis til andre enn enerettsaktøren for pengespill.

§ 5. Tilskudd etter søknad

Etter søknad tildeles inntil 3 prosent av overskuddet til andre organisasjoner enn de som er nevnt i § 4. Tilskudd gis i utgangspunktet til ikke-fortjenestebaserte organisasjoner som arbeider for å fremme norsk hesteavl, hestehold og hestesport, og uansett i tråd med

statsstøtteregeleverket. Landbruks- og matdepartementet kan gi nærmere bestemmelser om tilskudd etter denne paragrafen.

§ 6. Tilskuddsmottakers plikter

Tilskuddsmottaker har ansvar for at tilskudd fra pengespillemidlene på hest benyttes i tråd med denne forskriften og vilkår som er gitt ved tildeling av midlene. Tilskuddsmidlene skal forvaltes på en måte som ikke innebærer risiko for tap eller at midlene stilles til disposisjon for andre formål enn de er tiltenkt.

§ 7. Forvaltning av tilskuddsordningen

Landbruksdirektoratet fatter vedtak om tilskudd etter denne forskriften. Landbruks- og matdepartementet er klageinstans for enkeltvedtak etter forskriftens § 5.

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Landbruksdirektoratet kan føre kontroll med at vilkår for utbetaling av tilskudd er oppfylt. Tilskuddsmottaker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Landbruksdirektoret eller den direktoratet bemyndiger kan foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottakeren.

§ 8. Krav om tilbakebetaling

Tilskuddet kan kreves tilbakebetalt helt eller delvis dersom det er gitt feil opplysninger som har dannet grunnlag for utbetaling av tilskudd, eller der vilkårene for tilsagnet ikke overholdes.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2023. Samtidig oppheves forskrift 24. august 2007 nr. 1011 om totalisatorspill.